

Examenul național de bacalaureat 2025

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 7

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Era în anul universitar 1926-1927, prin octombrie, la Facultatea de Filozofie și Litere din București. Toți profesorii începuseră să-și inaugureze cursurile și, la unii dintre ei, sălile erau pline până la refuz. Cea mai mare afliuență o găseai la cursurile lui N. Iorga, Vasile Pârvan, Mihail Dragomirescu, C.C. Giurescu, Charles Drouhet, Ovid Densusianu și I. Aurel Candrea; la unii, pentru talentul oratoric; la alții, pentru știința pură, iar la cei din a treia categorie, și pentru oratorie, și pentru știință.

Profesorul Vasile Pârvan, care predă „Arheologia”, era și un foarte bun vorbitor, și un excepțional om de știință [...].

La deschiderea cursului său, sala „Odobescu” era ticsită nu numai de studenți, ci și de îndrăgostiții de rara măiestrie a profesorului de a prezenta arheologia, cu un neîntrecut farmec poetic. [...]

În sală stăpânea rumoarea obișnuită în toate sălile de conferințe în asemenea ocazii. Lumea își împărtășește păreri, face aprecieri, caracterizări și pronosticuri, nu se poate abține să nu vorbească și este firesc să fie așa.

Deodată, orice șoaptă încetă brusc și asistența se ridică în picioare, începând să aplaude.

La început n-am putut zări pe nimeni. Soarele de toamnă, în crepuscul, străbătea palid și delicat pe ferestrele largi ale sălii de curs, preferându-și ultimele raze [...]. Părea o aureolă estompată, care totuși îmi luă ochii pentru o clipă numai. Privirea mi se obișnuiește instantaneu și, în spatele catedrei, zării un omuleț, cu o figură nespuse de simpatice, așteptând momentul prielnic să-și înceapă alocuțiunea*. Ochii-i, extrem de vioi, îi străluceau de o neobișnuită inteligență. Și, cu toate că de statură mică, bărbatul de la catedră îți impunea, de la început chiar, prin atitudinea sa hotărâtă, dârză, așa cum pe timpuri probabil, impresionaseră faimoșii conducători de oști: Alexandru Macedon, Ștefan cel Mare și Napoleon, nici ei prea mari de statură.

Plecându-și ușor capul, în semn de răspuns la salutul ce-i fusese adresat prin ridicarea în picioare și aplauze, profesorul se adresa asistenței cu voce caldă și pătrunzătoare:

— Cei care mă cunosc din anii trecuți s-au obișnuit cu mine; cei noi vor fi surprinși să constate că au în fața dumnealor un om cu înfățișare modestă, mic de stat... un om care-și ilustrează perfect numele: Pârvan... numele vine de la „parvus”, adică mic, biet... fără o înfățișare arătoasă, deci „parvus” – „parvanus” – „pârvan”...!

Un ropot de aplauze pornite din suflet răsplăti din plin gluma strălucitului profesor. [...]

Toți îl ascultam într-o tăcere desăvârșită, religioasă, într-o admirație deosebită. Eu îi sorbeam cuvintele și aș fi dorit ca alocuțiunea lui, ce mă fermecase ca nicio alta până atunci, să dureze ore întregi, dacă ar fi fost posibil.

Căci în fața noastră, a studenților săi extaziați de maestrul lor, nu vorbea un profesor universitar oarecare, ci un bărbat care, până la vârsta de 45 de ani neîmpliniți, urcase cu strălucire toate treptele gloriei științifice și universitare și se afla acum în vârful piramidei, încununarea prodigioasei sale activități istorice fiind faimoasa lucrare *Getica – o protoistorie a Daciei*.

Grigore Băjenaru, *Părintele „Geticei”*

*alocuțiune = scurtă cuvântare ocazională

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *prielnic* și al secvenței *pe timpuri*. **6 puncte**
2. Menționează o caracteristică a profesorilor la al căror curs de inaugurare sălile erau pline, valorificând textul dat. **6 puncte**
3. Precizează momentul zilei în care are loc cursul de inaugurare susținut de Vasile Pârvan, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care Vasile Pârvan face referire la originea numelui său. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, atmosfera din sala „Odobescu”, de dinaintea începerii cursului susținut de Vasile Pârvan, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă înfățișarea unei persoane poate influența sau nu succesul acesteia, raportându-te atât la informațiile din textul *Părintele „Geticei”* de Grigore Băjenaru, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL I

TABLOUL I

Încăpere strâmtă, săracă, dar curată, în casa curelarului Ion Sorcovă.

În mijloc, ușă deschisă: se văd poarta și strada, iar dincolo de stradă, maidan de gunoi, tăiat în două de linia ferată. În dreapta ușii, fereastră cu perdele albe și mușcate roșii. În stânga ușii, un dulap de lemn. În colț, pat de scânduri [...].

E în amurg și ultimele raze ale soarelui împurpurează perdelele albe. [...]

SCENA II

SORCOVĂ, NASTASIA, VULPAȘIN

VULPAȘIN (*s-a oprit în prag, sfielnic, se descoperă; e în cămașă, cu mânecile sumese și palmele murdare, așa cum a ieșit din atelier; dând cu ochii de Nastasia, tresare și coboară privirea*): Bună seara! (*Nu știe ce să facă cu pălăria.*)

NASTASIA (*s-a întunecat, nemulțumire*).

SORCOVĂ: Noroc, Vulpașine!

VULPAȘIN (*încearcă surâs și se apropie de Nastasia cu mâna întinsă*): Îmi pare bine că te văd!

NASTASIA (*îi întoarce spatele și iese, trântind ușa*).

G.M. Zamfirescu, *Domnișoara Nastasia*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje într-un text narativ studiat*, aparținând lui Ion Creangă sau lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje;
- evidențierea relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, relevante pentru relația dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.